

ZKUŠENOSTI NAŠICH STUDENTEK SPECIÁLNÍ PEDAGOGIKY Z PRAKTICKÉ STÁŽE V ITÁLII

Kateřina Janků

V rámci programu Erasmus + měly v průběhu letního semestru 2023/2024 čtyři studentky bakalářského programu Speciální pedagogika možnost vycestovat na dvouměsíční pracovní stáž, a to konkrétně do malebné vesnice Castelnovo del Garda v provincii Verona v Itálii.

Cílem této praktické stáže, která byla realizována v mateřské škole *Scuola Dell'infanzia Xi Aprile 1848*, bylo získání zahraničních zkušeností s pedagogickou i speciálně pedagogickou intervencí u dětí se speciálními potřebami v předškolním věku.

Zmíněná mateřská škola je velmi specifickou školou, a to nejen svým názvem, který upozorňuje na revoluci v 19. století, ale také současným moderním přístupem tohoto předškolního zařízení, ve kterém se nacházejí hned 3 multismyslové místnosti Snoezelen – vodní Snoezelen, tmavá multisenzorická místnost a jedna Snoezelen místnost podobná té naší na Fakultě veřejných politik v Opavě. Multismyslová intervence prolíná jako červená nit celou budovou školy a jejím vzděláváním, a to také díky přenosným pomůckám, které mohou sloužit dětem i pedagogům kdykoliv v průběhu dne. Lekce ve Snoezelenech jsou tematické, avšak flexibilní. Děti mají možnost volby připravených aktivit, důraz je kladen na aktuální témata a specifické situace jak v rámci individuálních, tak skupinových aktivit. Prvky jako podsvícený stůl či multismyslová relaxace jsou integrovány do všech tříd. Každá učitelka je držitelkou certifikátu pro výuku v multismyslovém prostředí.

Analýza předškolní pedagogické intervence v tomto prostředí přinesla studentkám příjemné překvapení. V mateřské škole, která počítá s přibližně 150 dětmi, se nachází v současnosti dvanáct jedinců s různým druhem znevýhodnění a speciálními potřebami, nejčastěji s různými druhy poruch autistického spektra. Každé z těchto dětí má k dispozici dvě asistentky, které se u něj střídají v průběhu každého týdne. Všechny tyto děti mají vyhrazené speciální pedagogické hodiny, při kterých s nimi pracují pedagogové individuálně, a zaměřují se na jejich individuální potřeby, možnosti a podporu. Stejně tak je intervence organizována také pro děti v riziku postižení a poruch, tedy pro děti, které ještě nemají žádnou diagnózu, také jim je přidělen asistent, který zajišťuje lepší a efektivnější podporu jejich celého vzdělávacího procesu. Většinu času tráví ale všechny děti ve svých třídách s ostatními žáky. Rotace asistentek a učitelek pomáhá dětem přizpůsobit se více autoritám a zároveň se připravit na situace běžného života, ve kterém se rovněž lidé střídají. Tento model socializace podporuje také spolupráci mezi pedagogickým kolektivem, zlepšuje vzájemné vztahy a usnadňuje pracovní zatížení a měnící se podmínky. Velkou zásluhu má na tomto vzdělávacím modelu hlavní koordinátorka instituce, která do tohoto prostředí přináší svěží a nadčasové nápady,

je velmi ochotná, otevřená a flexibilní. Díky tomu se praktická stáž našich studentek oboru speciální pedagogika stala více než jen profesní záležitostí, byl jim vytvořen prostor pro vlastní rozvoj pedagogických kompetencí, učení a nový pohled na edukaci dětí v předškolním věku.

Pedagogické intervence této mateřské školy mají velmi intenzivní inkluzivní rámec, který je na první pohled patrný. Děti, které navštěvují školu od útlého věku, vnímají své spolužáky bez ohledu na jejich odlišnosti velmi pozitivně, jako kamarády, jsou vedeny k toleranci a respektu, ale také ke struktuře a efektivní práci. Děti se znevýhodněním se necítí vyčleněny a jsou zvyklé na střídání pedagogických pracovníků, což jim pomáhá přizpůsobovat se změnám běžného života.

Tato zkušenost je pro naše studentky velkým přínosem nejen po stránce profesní, ale i osobní, věříme, že je také inspirující pro další studenty.

Kontakt

Mgr. Kateřina Janků, Ph.D.

Fakulta veřejných politik v Opavě, Slezská univerzita v Opavě

Ústav speciální pedagogiky

Bezručovo náměstí 885/14, 746 01 Opava, Česká republika

katerina.janku@fvp.slu.cz